

FULD TALE

Arrangement:	Besvarelse af samrådsspørgsmål N om Forstadsmuseet	27. februar 2013
Åbent eller lukket:	Åbent	
Dato og klokkeslæt:	Tirsdag d. 15. marts kl. 16.00	
Sted:	Christiansborg, lokale S-092	
Taletid:	7-8 minutter	
Forv. Antal deltagere:	Kulturudvalget	
Evt. andre forhold ministeren bør være opmærksom på:		
Kontaktperson:	Jakob Broberg Lind, 41 27 92 38	

Udvalget har efter ønske fra Holger K. Nielsen (SF) stillet mig følgende spørgsmål:

”I forlængelse af besvarelse af spørgsmål S 537 bedes ministeren uddybe, hvorfor Forstadsmuseet – på trods af en entydig positiv faglig indstilling fra Kulturstyrelsen – ikke har opnået statsanerkendelse, herunder oplyse, hvoraf det fremgår at:

”Grundtanken er, at statsanerkendelse af et nyt museum skal indebære, at bevillingen til tilskud til statsanerkendte museer forøges svarende til det nye statsanerkendte museums statslige driftsbevilling, således at tilskuddet ikke finansieres ved en reduktion af eksisterende statsanerkendte museers tilskud.”

Hvordan vil ministeren sikre, at vi ikke får et statisk museumsbillede, hvis nye initiativer til enhver tid forudsætter, at der kommer flere penge til området?”

Lad mig starte med at opridse proceduren for statsanerkendelse, som fremgår af Slots- og Kulturstyrelsens vejledning herom. Vejledningen er udarbejdet i medfør af stemmeaftalen om museumsloven.

En ansøgning om statsanerkendelse behandles først af Slots- og Kulturstyrelsen, som står for den faglige behandling. Til brug for denne behandling nedsætter styrelsen et eksternt fagkyndigt bedømmelsesudvalg.

Dette sker for at give den mest muligt kvalificerede og fordomsfrie vurdering.

Næste skridt beskrives således i vejledningen:

”I tilfælde af, at Slots- og Kulturstyrelsen indstiller museet til statsanerkendelse, skal ministeren tage stilling til, om der i forbindelse med udarbejdelsen af finansloven kan tilvejebringes statsligt økonomisk grundlag for statsanerkendelsen.”

Det er således ikke meningen, at ministeren skal kloge sig på museets faglige niveau.

I forhold til Forstadsmuseet har jeg taget udgangspunkt i den faglige vurdering, som siger, at museet har det faglige niveau til en statsanerkendelse.

Som minister er det derefter min opgave at tage stilling til, om der i forbindelse med finansloven kan tilvejebringes økonomisk grundlag.

Den formulering stammer til bemærkningerne fra museumsloven tilbage fra 2001.

Det er den formulering, der tænkes på, når jeg anfører, at grundtanken er, at en ny statsanerkendelse som udgangspunkt tænkes fulgt af en forøgelse af finanslovsbevillingen.

Mit umiddelbare afslag på statsanerkendelse bygger således ikke på nogen underkendelse af Forstadsmuseets faglige niveau. Mit afslag bygger på, at jeg ikke umiddelbart kan stille en bevilling i udsigt.

Så er der jo et yderligere spørgsmål: Hvordan undgår vi et statisk museumsbillede? Det synes jeg er et helt rimeligt spørgsmål.

I dag må vi nok se i øjnene, at der ikke er udsigt til en stigende museumsbevilling. Derfor er det relevant at drøfte forskellige muligheder for alligevel at kunne statsanerkende nye museer.

Som anført i mit tidligere svar er alle velkomne til at foreslå finansiering af en statsanerkendelse af Forstadsmuseet i de kommende finanslovsforhandlinger. Det er én mulighed.

En anden mulighed er at finde midlerne inden for de nuværende rammer. Det kræver en omfordeling af de nuværende museumsbevillinger.

Det er klart, at det er uheldigt, hvis bevillingerne bare ender fastfrosset i et historisk billede.

Kulturordførerkredsen har i Marianne Jelveds tid som kulturminister haft diskussioner om at gøre bevillingerne til de statsanerkendte museer aktivitetsbaserede – en slags taxametersystem.

Et sådant system vil gøre det forholdsvis nemt at statsanerkende nye museer – de vil så bare indgå i fordelingen.

Til gengæld vil der jo blive færre penge pr. museum.

Jeg tror dog også, at vi må konstatere, at et taxametersystem på museumsområdet er svært.

For det første har alle museer forskellige opgaver i form af forskellige ansvarsområder. Hvert ansvarsområde giver meget forskellige forudsætninger for at tiltrække publikum, meget forskellige samlinger at bevare og meget forskellige områder at forske i.

For det andet har museerne en meget forskellig historisk støttestruktur, hvor balancen mellem kommunalt og statsligt tilskud er meget forskellig.

Det betyder også, at flere store, succesrige museer vil blive meget hårdt ramt, hvis vi omfordeler med et taxametersystem - simpelthen fordi disse museer har de største statslige tilskud.

Et alternativ til et taksametersystem kunne være en model, hvor pengene findes proportionalt på bevillingen, når vi lukker et nyt museum ind. Skal der findes 1 mio. kr. til Forstadsmuseet, vil det betyde, at hvert museum skal afgive ca. $\frac{1}{4}$ pct. af sin bevilling.

Endnu en mulighed kunne være at skabe økonomisk råderum ved at fjerne tilskud. Man kan gå væsentlig hårdere til kvalitetsvurderingerne og simpelthen fjerne tilskuddet til museer, der får en dårlig vurdering.

Det vil sikre, at vi bruger midlerne på gode institutioner, og at vi ikke til stadighed udtyster bevillingen med flere museer.

Men det rummer også flere udfordringer, hvis vi skaber en kvalitetsvurderingsproces, hvor udgangspunktet faktisk er, at museer løbende skal ud af ordningen.

Det vil gøre kvalitetsvurderingerne til en noget andet og mere konfliktfyldt proces. Det vil skabe stor og varig usikkerhed for det enkelte museum.

Det er også lidt på kant med den hidtidige opfattelse af museumsvesenet, hvor hvert museum har haft sit

ansvarsområde. Man er ét samlet museumsvesen, ikke direkte konkurrenter.

Der er således forskellige muligheder for at skabe mere dynamik i bevillingstildelingene. Men alle muligheder indeholder også nogle væsentlige udfordringer.

Jeg er dog helt enig i, at manglende dynamik også er en stor udfordring. Og jeg er meget villig til at tage en videre drøftelse af mulighederne.